

Novăceanul

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XIV, Nr. 152 ❖ Joi, 29 Ianuarie 2026 ❖ ISSN 2392 – 6961

Despre EMINESCU vorbesc adolescenții de astăzi

"Eminescu nu a fost doar un geniu. Eminescu a fost persoana care a știut mereu ce e frumosul și a știut să-l valorifice prin versurile sale. A știut să răspundă în scrierile sale la nelămuririle oamenilor, la suferințele și la bucuriile acestora. A fost mai mult decât putem noi să cuprindem în simple și prea puține cuvinte. Mai mult decât el a putut cuprinde în scrierile sale. Mai mult decât va putea cineva să spună în rime, versuri, catrene, opere, romane, opinii. Și n-am putea niciodată să spunem când și ce a fost, pentru că el va fi mereu." (Stegaru-Lupu Giada)

"În literatura română, Eminescu este, prin gândirea sa poetică, un exemplu al poetului romantic, pentru care poezia este prima dintre formele de cunoaștere.

Eminescu n-a murit, însă, la marginea Mării nici codrul mult îndrăgit nu-i este aproape, dar sufletul chipului său de pe malul Tomisului va strânge de-a pururi și vuietul Mării care «geme de patimi», iar privirile-i solare, sfredelind Nemărginirea, vor contempla în veci pustul noianului de ape, întrebându-se amar câte oare «dintre sute de catarge care lasă malurile» și câte «dintre păsările călătoare, ce străbat pământurile» le vor sparge și le vor îneca «valurile, vânturile... vânturile, valurile?» (Stelea Horia)

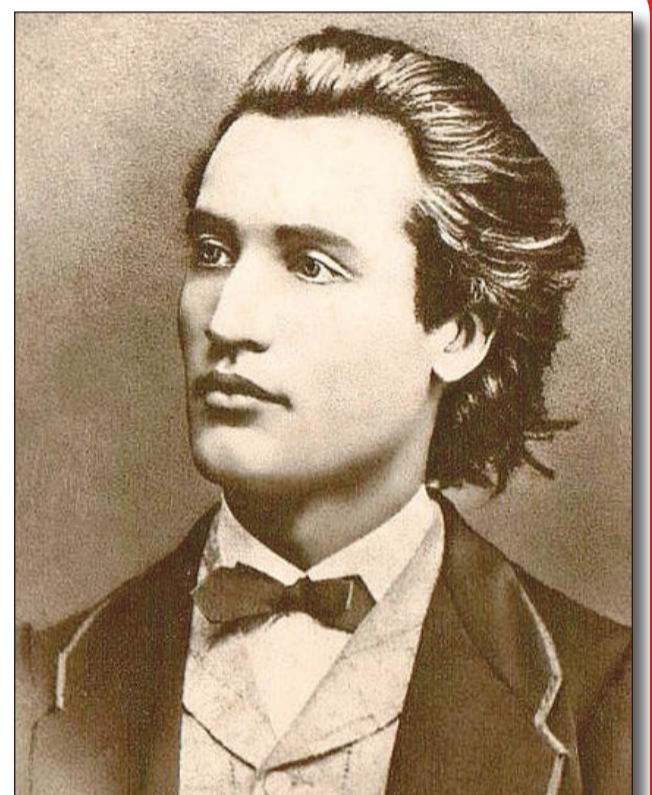
"Atunci când citesc poeziile lui Eminescu, reușesc să mă transpun în acele versuri și simt cu adevărat trăirile transmise de poet. Consider că Eminescu reușește mai

bine decât majoritatea poezilor să creeze în mintea cititorului o imagine a fiecărui vers, poezia derulându-se precum un film. Deși îmi este greu să îmi exprim emoțiile în scris, citind poeziile lui Eminescu, am reușit să îmi înving limitele care mă împiedicau să îmi aștern în scris gândurile, nu pentru a publica, ci pentru a mă înțelege mai bine pe mine însămi și pentru a reflecta asupra sentimentelor mele." (Diaconescu Alessia-Maria)

"Îmi place Eminescu pentru că, prin poeziile lui, reușește să atingă cele mai profunde trăiri omenești. Mă impresionează faptul că reușește să transmită niște emoții pe care majoritatea oamenilor nu sunt în stare nici măcar să le pună în cuvinte.

Prin scrierile sale, prin imaginația, sentimentele, cunoștințele pe care le încorporează în arta sa, poetul însuși a devenit pentru mine o sursă de inspirație, o scânteie care îmi aprinde dorința și voința de a scrie, de a reuși să pun pe hârtie gânduri și trăiri cărora nu m-am gândit vreodată înainte să le dau frâu liber." (Colțescu Sara)

"Eminescu nu reprezintă doar un nume în literatura română, nici un poet al secolului 19, reprezintă un om care a existat și nu a murit niciodată cu adevărat, rămânând viu prin versurile profunde scrise, fiind o inimă care continuă să bată prin cuvinte. Pentru mine, Mihai Eminescu reprezintă un suflet cald care îmi cunoaște

toate durerile și care poate înțelege ceea ce simt fără ca să-i spun vreun cuvânt. Eminescu trăiește în fiecare cuvânt rostit cu emoție și în fiecare suflet care încă știe să viseze." (Oprîtoiu Salia)

Job shadowing, o experiență inedită

În perioada mobilității Erasmus+ desfășurate în Franța, am avut oportunitatea de a participa la un stagiu de formare profesională de tip job shadowing, desfășurat la Liceul Lavoisier din Mayenne. Această experiență a fost un demers valoros de dezvoltare profesională și o oportunitate reală de a cunoaște un alt sistem educațional european.

Am asistat zilnic la lecții de istorie, având posibilitatea de a observa îndeaproape metodele de predare utili-

zate de profesorii francezi, modul de interacțiune cu elevii, materialele didactice folosite și strategiile de evaluare aplicate. Observarea directă a activităților la clasă mi-a oferit o perspectivă clară asupra modului în care este organizat procesul educațional într-un alt sistem de învățământ european.

Un alt element esențial al mobilității l-au constituit întâlnirile profesionale cu profesorii de istorie din școala gazdă. În cadrul acestor discuții, am analizat aspecte legate de planificarea lecțiilor, motivarea elevilor și practicile de evaluare, realizând un schimb valoros de idei și bune practici.

Pe parcursul mobilității Erasmus+, am analizat atent metodele de predare observate și am identificat modalități concrete prin care acestea pot fi adaptate și integrate în activitatea mea didactică. Cunoștințele acumulate îmi vor permite să diversific strategiile utilizate la orele de istorie, să valorific mai eficient resursele educaționale și să încurajez o implicare mai activă a elevilor în procesul de învățare.

Pe viitor, intenționez să aplic aceste bune

practici în cadrul lecțiilor, prin metode interactive, abordări comparative ale conținuturilor istorice și printr-un accent mai mare pus pe gândirea critică și analiza surselor istorice.

Prin participarea la această mobilitate în cadrul programului Erasmus+, Liceul Teoretic Novaci își reconfirmă deschiderea către educația europeană și către formarea continuă a profesorilor, aflată atât în beneficiul elevilor, cât și în cel al comunității locale.

prof. Narcisa HOHOI

SFINȚII TREI IERARHI – temelia credinței, a culturii și a responsabilității sociale

În fiecare an, la 30 ianuarie, Biserica Ortodoxă Română îi cinstește cu profundă evlavie pe Sfinții Trei Ierarhi, trei personalități de excepție ale creștinătății universale – Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur. Importanța acestei sărbători depășește cadrul strict liturgic, având o semnificație culturală, educațională și socială profundă. Pentru comunitățile locale, ziua de 30 ianuarie devine un prilej de reflecție asupra valorilor care pot consolida relațiile dintre oameni: credința vie, educația autentică, solidaritatea și responsabilitatea socială.

Secolul al IV-lea, perioada în care au trăit cei trei mari ierarhi, a fost una dintre cele mai complexe și decisive etape din istoria Bisericii. Creștinismul tocmai dobândise libertate de exprimare, însă unitatea sa era amenințată de numeroase dispute teologice. În acest context, Sfinții Trei Ierarhi au avut misiunea dificilă de a apăra dreapta credință și de a oferi o formulare coerentă a dogmelor fundamentale, în special a învățaturii despre Sfânta Treime. Inițial, fiecare dintre ei era sărbătorit separat, însă în secolul al XI-lea, pentru a pune capăt disputelor legate de întâietatea unuia față de ceilalți, Biserica a rânduit o sărbătoare comună, subliniind ideea de unitate în diversitate.

Sfântul Vasile cel Mare, arhiepiscop al Cezareei Capadociei, reprezintă modelul ierarhului care unește gândirea teologică profundă cu acțiunea socială concretă. Format în marile centre culturale ale vremii, el a ales să-și pună întreaga erudiție în slujba aproapelui. A organizat adevărate complexe de asistență socială, cunoscute sub numele de Vasiliade, care includeau spitale, azile pentru bătrâni, adăposturi pentru săraci și leprozerii. Prin aceste inițiative, Sfântul Vasile a demonstrat că iubirea creștină trebuie să se materializeze în fapte.

Scrierile patristice ale Sfântului Vasile sunt pătrunse de un profund simț al dreptății sociale. Într-una dintre omiliile sale, el afirmă fără echivoc: „Pâinea pe care o păstrezi este a celui flămând; haina pe care o ții în ladă este a celui gol; încălțăminte care se strică la tine este a celui desculț”. Aceste cuvinte rămân extrem de actuale, condamnămnd egoismul și indiferența față de suferința celorlalți.

De asemenea, Sfântul Vasile subliniază rolul fundamental al educației morale și spirituale: „Așa cum trupul are nevoie de hrană, tot așa sufletul are nevoie de învățatură”. Pentru el, educația nu era un simplu proces intelectual, ci o formare integrală a omului, care să conducă la responsabi-

litate și discernământ.

Sfântul Grigorie Teologul, prieten apropiat al lui Vasile cel Mare, este considerat unul dintre cei mai profunzi gânditori creștini. Scrierile sale, în special celebrele Cuvântări teologice, sunt adevărate capodopere de echilibru între rațiune și credință. Grigorie avertizează asupra pericolului vorbirii despre Dumnezeu fără curățirea sufletului: „Nu oricine poate vorbi despre Dumnezeu, ci numai cel care și-a curățit mai întâi sufletul”.

Într-un alt pasaj, el afirmă: „Este mai bine să cugeți la Dumnezeu decât să vorbești despre El fără înțelegere”. Aceste idei evidențiază necesitatea discernământului și a responsabilității în actul cunoașterii, fiind extrem de relevante într-o lume dominată de superficialitate și grabă.

Sfântul Ioan Gură de Aur, arhiepiscop al Constantinopolului, este cunoscut pentru puterea cuvântului său și pentru curajul de a condamna nedreptățile sociale. Predicile sale, accesibile și directe, îi mustrau pe cei bogați și puternici pentru lipsa de empatie față de săraci. El afirmă: „Nu a da din prisosul tău celui sărac este milostenie, ci a-i înapoia ceea ce îi aparține”. Această afirmație transformă ajutorarea aproapelui într-o datorie morală.

Într-o altă omilie, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Dacă nu-L găsești pe Hristos în cel sărac de la ușa ta, nu-L vei găsi nici în potir”. Astfel, el subliniază legătura profundă dintre viața liturgică și comportamentul social.

În tradiția românească, Sfinții Trei Ierarhi sunt considerați ocrotitorii educației și ai școlii. Numeroase instituții de învățământ le poartă numele, iar ziua de 30 ianuarie este marcată prin activități culturale, slujbe speciale și manifestări educative. În școli și biserici, sunt organizate debateri, concursuri și momente de reflecție asupra valorilor promovate de cei trei sfinți.

Pentru comunitățile locale, sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi reprezintă un moment de coeziu-

ne și dialog. Într-o societate adesea marcată de individualism, exemplul lor oferă un model de solidaritate și unitate. Fiecare dintre cei trei a avut o personalitate distinctă, însă împreună au contribuit la construirea unei moșteniri spirituale comune.

Ce întruchiează Sfinții Trei Ierarhi?

Sfântul Vasile cel Mare

- credința activă și responsabilitatea față de aproape;
- grija pentru cei săraci și bolnavi;
- echilibrul dintre viața spirituală și implicarea socială.

Sfântul Grigorie Teologul

- înțelepciunea și profunzimea gândirii;
- cunoașterea teologică profundă;
- reflecția și contemplarea adevărului.

Sfântul Ioan Gură de Aur

- puterea cuvântului rostit cu adevăr;
- curajul moral și dreptatea;
- arta comunicării și a predicii.

Relevanța mesajului Sfinților Trei Ierarhi apare și în contextul actual, marcat de crize morale, sociale și educaționale. Ei ne învață că adevărata credință nu se limitează la ritual, ci se manifestă prin fapte concrete, prin educație și prin responsabilitate față de aproape.

Prin viața, scrierile și exemplul lor personal, Sfinții Trei Ierarhi rămân repere vii pentru societatea contemporană. Mesajul lor, transmis peste veacuri, continuă să inspire comunitățile locale și să ofere modele autentice de implicare civică și spirituală.

Sărbătoarea din 30 ianuarie nu este doar o comemorare a trecutului, ci o chemare la asumarea valorilor care pot construi un viitor mai solidar, mai echilibrat și mai profund ancorat în adevăr.

*Preot paroh,
Prof. Florin-Ovidiu PAVEL*

24 Ianuarie 1859: Lecția de inteligență și curaj a Unirii – de la trecut spre viitor

In calendarul simbolic al neamului românesc, ziua de 24 ianuarie nu reprezintă doar o simplă dată istorică sau o zi liberă acordată prin lege; este momentul zero al demnității noastre moderne. În calitate de profesor de istorie, dar și de cetățean al acestui oraș, simt că avem datoria de a privi dincolo de festivități și de a înțelege mecanismele fine care au făcut posibil „miracolul” de la 1859. Este o poveste despre viziune, despre încălcarea regulilor prin inteligență și, mai presus de toate, despre un consens național care astăzi pare greu de atins.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta Moldovei și a Țării Românești nu se decidea la Iași sau la București, ci în marile capitale europene. Eram prinși între interesele divergente ale Imperiului Otoman și ale Rusiei țariste. Totuși, un eveniment extern – Războiul Crimeii (1853-1856) – a oferit fisura necesară prin care aspirațiile noastre au putut să iasă la lumină. Prin Tratatul de Pace de la Paris din 1856, Marile Puteri au decis să ne acorde dreptul de a ne consulta populația cu privire la viitorul politic, prin intermediul Divanurilor Ad-hoc.

Românii au avut mereu o singură dorință comună: să trăiască toți într-o singură patrie. Mihail Kogălniceanu exprima acest sentiment cel mai elocvent, numind Unirea „sufletul generației actuale” și „fericirea generațiilor viitoare”. Însă drumul a fost minat de sabotaje interne. În Moldova, caimacanul Nicolae Vogoride, orbit de promisiunea unei domnii personale din partea turcilor, a falsificat listele electorale pentru a opri procesul unionist. Doar intervenția providențială a presei europene, care a publicat corespondența sa secretă furată, a dus la anularea acelor alegeri frauduloase sub presiunea împăratului Napoleon al III-lea și a Reginei Victoria.

Ceea ce sărbătorim pe 24 ianuarie este, în esență, un act de o inteligență politică scilicet. Convenția de la Paris din 1858 impunea o unire hibridă: „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”, dar cu doi domni, două guverne și două capitale. Marile Puteri doreau o unire doar cu numele, care să

rămână sub suzeranitatea Sultanului. Însă, clasa politică de atunci a speculat o omisiune în textul Convenției: nu se preciza nicăieri că

aceeași persoană nu poate fi aleasă în ambele țări. Astfel, după ce pe 5 ianuarie 1859, Moldova îl alege pe Alexandru Ioan Cuza, liderul unionist respectat pentru integritatea sa, muntenii decid să facă același lucru. Pe 24 ianuarie, la București, Cuza este ales în unanimitate. A fost o „lovitură de stat” simbolică și legală, un act de curaj care a pus Europa în fața faptului împlinit. Românii nu au încălcat litera legii internaționale, ci i-au forțat spiritul pentru a-și salva viitorul.

Alexandru Ioan Cuza nu a fost un nume mare prin descendență aristocratică, ci un „om nou”, întruchipând voința națională. În scurta sa domnie de doar șapte ani, el a pus bazele instituționale ale statului român modern. A secularizat averile mănăstirești, a înfăptuit reforma agrară și a creat sistemul modern de învățământ. El a transformat o unire care inițial trebuia să fie valabilă doar pe timpul vieții sale într-un act ireversibil.

Fără Cuza și fără acest prim pas

de la 1859, independența de la 1877 și Marea Unire de la 1918 ar fi fost imposibile. El a fost „deschizătorul de drumuri”, cel care a învățat poporul român să aibă conștiința de sine.

De ce este important să vorbim despre 24 ianuarie în ziarul nostru local, aici și acum? Pentru că lecția lui Cuza este despre depășirea barierelor „politice și administrative” care ne separă. În 1859, românii au refuzat să mai fie „asemeni frunzelor purtate de vânt” și au decis să fie stăpâni pe propriul destin.

Astăzi, semnificația acestei zile ar trebui să fie una a solidarității civice. În fața provocărilor moderne – economice, sociale sau identitare – spiritul de la 1859 ne învață că soluțiile nu vin întotdeauna de la „Marile Puteri” sau de la alții, ci din capacitatea noastră de a ne uni în jurul unui proiect comun. Unirea nu a fost doar o fuziune de granițe, ci o fuziune de voințe.

Privind către orașul nostru, 24 ianuarie ar trebui să fie un moment de reflecție pentru fiecare dintre noi. Cum putem, la nivel local, să replicăm acea unitate? Poate prin

sustinerea inițiativelor care ne apropie, prin protejarea patrimoniului nostru și prin educația tinerilor în spiritul acelei demnități de la 1859. În școli, le spun elevilor mei că istoria nu este despre date memorate, ci despre oameni care au îndrăznit să creadă în „imposibil”.

Domnul Unirii rămâne pentru totdeauna cel dintâi domn al țărilor unite. Meritul său, dar și al întregii generații pașoptiste, a fost acela de a ne oferi o casă comună. Astăzi, suntem cetățeni ai unei Români europene datorită acestui act de curaj săvârșit acum 167 de ani. Să purtăm în suflet mesajul lui Kogălniceanu și să înțelegem că fericirea noastră, ca societate, depinde de capacitatea de a rămâne „un singur stat”, nu doar geografic, ci și spiritual.

La mulți ani, dragi concetățeni! Să onorăm această zi nu doar cu steaguri, ci cu promisiunea că vom lucra, zi de zi, la consolidarea construcției pe care strămoșii noștri au început-o cu atâta sacrificiu și înțelepciune.

Prof. Alina-Ramona ȚICU

Ziua Culturii Naționale – Novaci, 2026

Sărbătorirea Zilei Culturii Naționale trebuie considerată a fi un eveniment foarte important pentru o comunitate, deoarece rolul activităților unei instituții de cultură, chiar și fără personalitate juridică, subordonată primăriei, cum este cazul nostru, este acela de promovare a identității naționale și locale. Acest lucru permite alinierea activităților culturale și locale la evenimentele majore existente la nivel național.

Prin organizarea unor astfel de activități, chiar și pe plan local, putem contribui la formarea aceluși sentiment de unitate culturală națională, necesar românilor în timpurile pe care le trăim, dar și la punerea în valoare a culturii locale, ca "tezaur" pentru generațiile viitoare.

Ziua Culturii Naționale a fost sărbătorită pentru prima dată în România pe 15 ianuarie 2011, urmare a oficializării acestui demers prin Legea nr. 238 din 7 decembrie 2010, în ideea că pentru viața unei națiuni sunt de o importanță fundamentală momentele de reflecție asupra identității naționale, asupra valorilor și creativității, care definesc spațiul românesc, momente în cadrul cărora cetățenii și, cu precădere tinerii, sunt încurajați să descopere valorile trecutului pentru a-și construi propriul viitor cultural.

Cu motivația că sărbătorirea Zilei Culturii Naționale la Novaci asigură legătura între generații, în ziua de 15 ianuarie 2026, instituțiile de învățământ și cultură, respectiv, grădinițele, școlile gimnaziale, liceul și Casa de Cultură au organizat activități variate, dedicate poetului Mihai Eminescu și altor reprezentanți de seamă ai culturii românești.

Evenimentul care a încununat activitatea culturală locală în acea zi a fost cel organizat de Casa de Cultură Novaci. Denumirea evenimentului și tematica abordată au fost gândite ca un omagiu adus personalităților emblematice ale culturii românești, Mihai Eminescu și Constantin Brâncuși, fiind intitulat: "Cuvântul și meșteșugul, de la tradiție la modernism în cultura românească - Eminescu și Brâncuși, titani ai culturii naționale".

Conținutul materialelor prezentate a fost structurat pe trei aspecte de interes cultural național: Mihai Eminescu – maestru al cuvântului, Constantin Brâncuși – părintele sculpturii moderne și Arta populară – simboluri comune

meșteșugurilor străvechi, precum cioplitul în lemn și cusutul pe pânză cu acul și ața.

În fața unui public format în majoritate din tineri, s-a insistat pe semnificațiile cuvântului "meșteșug", pe implicațiile profunde și multidimensionale ale meșteșugurilor, care nu înseamnă doar crearea unor obiecte, ci mai ales construirea unor capacități umane superioare, promovând într-o lume modernă echilibrul dintre minte, corp și identitate culturală.

S-a insistat pe descifrarea meșteșugului mânăirii cuvintelor prezente în creația eminesciană, dar și pe importanța cioplitelui în lemn, ca element de debut în arta sculpturală brâncușiană.

Prin intermediul materialelor prezentate, prin discuții, imagini și obiecte de artă populară autentice prezentate, ne-am întors la tradiție, iar prin recitare, muzică și dans, toate adecvate evenimentului, am savurat sensul adevărat al cuvântului "FRUMOS". De asemenea, pornind de

la cuvântul simplu al omului de la țară am ajuns la poezia modernă.

Pe pași de vals, pe versuri de o mare sensibilitate și muzicalitate, am rememorat povestea vieții poetului Eminescu și mecanismele creației sale.

Apoi, pornind de la simpla reproducere a unor forme fizice realizate cu dalta sau cu acul și ața, am ajuns la esența gândirii celui care a revoluționat arta modernă a lucrului în lemn, Constantin Brâncuși. Nu a fost neglijată nici esența viziunii sale artistice și filozofice, concentrată în concepte profunde despre artă, viață și spiritualitate, redată scriptic prin intermediul aforismelor.

Deoarece tradițiile populare fac parte integrantă din cultura națională, ca elemente care definesc identitatea poporului român – pentru că meșteșugurile sunt, de fapt, o formă de manifestare a identității fiecărui popor – un eveniment ca cel despre care vorbim, nu putea să ocolească obiceiurile locului. Astfel că, în cadrul evenimentului, am organizat o activitate tip "șezătoare". Fetele de la

prezenți în sală au urmărit transpunerea acelor simboluri pe costume populare și pe lucrările lui Brâncuși sub forma unor motive precum "zborul", "coloana", "sărutul", "viața" sau "moartea".

Arta cuvântului și simbolurile artei tradiționale prezente în creațiile celor doi iluștri creatori de frumos, costumele populare expuse din diverse zone ale țării și prezentate publicului prezent într-o formă cu totul specială, legând tradițiile de modernitate, prezentarea pe viu a meșteșugului cusutului "pe muște", în șezătoare, ca pe vremea bunicii, au trezit nu doar interesul, ci și respectul persoanelor prezente pentru tradiția și cultura românilor din toate timpurile.

Spus în câteva cuvinte, evenimentul dedicat Zilei Culturii Naționale 2026, la Novaci, a transmis mesaje profunde despre identitate culturală, despre continuitate și credință.

Viziunea artistică în organizarea acestui eveniment a aparținut d-nei Elena Basarabă, coordonatoare a activităților instituției Casei de Cultură Novaci. Totul s-a realizat într-o excepțională colaborare cu Liceul Teoretic Novaci, Școala Gimnazială Novaci, Școala Gimnazială Pociovaliștea, Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu (secțiile externe Novaci de muzică și cusături, care funcționează în cadrul Casei de Cultură Novaci) și cu implicarea deosebită a băciței Marioara Babu, posesoare a unei impresionante colecții etnografice.

✍️ **Prof. Elena BASARABĂ, coord. a activit. Casei de Cultură Novaci**

Mobilitatea Erasmus+ la Liceul Lavoisier din Mayenne, Franța – o experiență europeană de neuitat pentru elevii Liceului Teoretic Novaci

În perioada 15–19 decembrie 2025, Liceul Teoretic Novaci a participat la o mobilitate educațională internațională desfășurată la Liceul Lavoisier din Mayenne, Franța, în cadrul proiectului Erasmus+ de acreditare, Anul I de finanțare nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-00032542, implementat de instituția noastră.

Grupul a fost format din 35 de elevi, însoțiți de profesorele de limba franceză, Giugiulan Iulia și Tomescu Oana. Dintre aceștia, 15 elevi au participat în cadrul mobilității Erasmus+ de grup, iar 20 au fost implicați într-un schimb educațional realizat prin relația de înfrățire dintre orașele Novaci și Mayenne.

Pe parcursul mobilității, elevii au fost implicați în activități educaționale, culturale și interculturale, menite să dezvolte competențe europene, sociale și lingvistice, spiritul de cooperare și cetățenia activă.

Strasbourg – primul pas într-o Europă vie

Prima oprire a aventurii Erasmus+ a fost Strasbourgul, orașul simbol al valorilor europene. Elevii au descoperit farmecul străduțelor istorice, atmosfera magică a piețelor de Crăciun și măreția Catedralei, unde trecutul și prezentul se împletesc într-o poveste europeană.

Vizita la Parlamentul European a reprezentat pentru mulți dintre ei primul contact direct cu locul în care se construiește viitorul continentului.

Paris – patrimoniu și identitate europeană

A doua zi a fost dedicată explorării Parisului, prin vizitarea unor repere culturale și istorice reprezentative. Elevii au reflectat asupra rolului

patrimoniului în identitatea europeană, asupra importanței conservării valorilor culturale și asupra diversității culturale ca resursă educațională.

Mayenne – întâlnirea prieteniei și a colaborării

La Liceul Lavoisier din Mayenne, elevii români i-au cunoscut pe colegii lor francezi. Emoțiile primei întâlniri s-au transformat rapid în zâmbete, conversații și prietenii. Activitățile de intercunoaștere au fost urmate de o vânătoare de comori prin oraș, desfășurată în echipe mixte româno-franceze, care a pus în valoare spiritul de cooperare și comunicarea interculturală.

Vizita la ferma Le Bas Bray a oferit un studiu de caz autentic despre producția durabilă și consumul responsabil, consolidând legătura dintre educație și obiectivele de dezvoltare durabilă.

Istorie, sustenabilitate și acțiune responsabilă

La Castelul Fougères, elevii au explorat legătura dintre patrimoniu, identitate și dezvoltare locală, iar la Rennes au participat la activitatea outdoor „Responsible Actions Hunt”, documentând exemple concrete de comportamente sustenabile. Rezultatele au fost integrate într-un poster digital – „Rennes, a Responsible City?”.

Workshopul „Viața unui produs – de la materia primă la reciclare” i-a provocat să analizeze impactul produselor asupra mediului și să propună soluții sustenabile, materializate în postere și prezentări digitale.

Un moment deosebit l-a constituit activitatea colectivă „Manifestul Novaci-Lavoisier pentru ODD 12”, în cadrul căruia elevii au formulat mesaje-cheie în română, franceză și engleză, despre

consumul responsabil și viitorul sustenabil.

Seara interculturală, cu momente artistice și degustări de preparate tradiționale românești și franceze, a fost o adevărată celebrare a diversității și prieteniei europene.

Patrimoniu european și reflecție personală

Vizitele la Mont Saint-Michel și Saint-Malo au completat experiența prin descoperirea patrimoniului UNESCO și prin discuții despre turismul responsabil și protecția mediului. Activitatea „How did I make responsible choices today?” i-a determinat pe elevi să reflecteze asupra propriilor alegeri sustenabile.

Finalul unei experiențe memorabile

Ultima zi a fost dedicată reflecției și prezentării rezultatelor. Elevii au împărtășit ce au învățat, ce i-a inspirat și cum vor valorifica aceste experiențe în viitor. Ceremonia de închidere Erasmus+ a adus emoție, recunoștință și bucurie, marcând finalul unei săptămâni pline de învățare, prietenii internaționale și amintiri de neuitat.

Mulțumim partenerilor noștri de la Liceul Lavoisier din Mayenne pentru ospitalitate, profesionalism și colaborare!

Această experiență Erasmus+ nu a însemnat doar o simplă mobilitate, ci formarea unor tineri responsabili, implicați și deschiși în construirea Europei de mâine.

✍️ Prof. Iulia-Nicoleta GIUGIULAN
✍️ Prof. Oana-Raluca TOMESCU

Ziua Culturii Naționale – Novaci, 2026

➤ *Urmare din pag. 4-a*

Timp de 2 ore, totul a fost despre meșteșug și tradiție, despre artă tradițională și artă modernă, despre tineri curioși și însetați de cunoaștere, despre cadre didactice dăruite profesiei și despre novăceni deschiși actelor culturale.

O importantă contribuție în desfășurarea evenimentului – prin pregătirea materialelor și a tinerilor incluși în program – au avut-o doamnele prof. Alina-Ramona Țicu, director al Liceului Teoretic Novaci, prof. Cristina-Simona Spilcă, director al Școlii Gimnaziale Novaci, prof. Mădălina Popica, prof. Iuliana Firu, prof. Otilia Giurca, prof. Ica Udriște, prof. Bordea Viorica, prof. Ramona

Cenușe, înv. Lavinia-Mirela Deaconescu, înv. Simona-Marieta Constantinescu, înv. Delia Popa, d-na Marioara Băbu, prof. Elena Balan, d-nul Aron Siiu, d-le bibliotecare Veronica Popescu și Tatiana Țarfula și prof. Elena Basarabă.

Evenimentul a avut loc în amfiteatrul Liceului Teoretic Novaci.

Reușita evenimentului demonstrează încă o dată că unitatea de acțiune în momente cheie a tuturor instituțiilor, care au ca obiective cultura și educația, nu poate fi decât benefică într-o comunitate mică.

Astăzi, ținând cont de tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru, de schimbările apărute în domeniile

cheie ale vieții, de implicațiile tehnologiei în viața societății, formarea culturală a tinerilor și activitățile instituționale trebuie să fie continuate și să fie adaptate prezentului, deoarece perspectiva viitorului se bazează pe trecut și pe tradițiile culturale.

Unitatea de acțiune locală, pe plan cultural, adaptarea la cerințele actualei societăți, supusă amplului proces de tehnologizare și rapidă transformare, fără a neglija moștenirea de la străbuni, rămân baricadele pe care trebuie să ne afirmăm cu toții în lupta pentru păstrarea identității noastre ca români. Cum? Cunoscând și păstrând în suflet valorile culturii naționale.

Sănătate

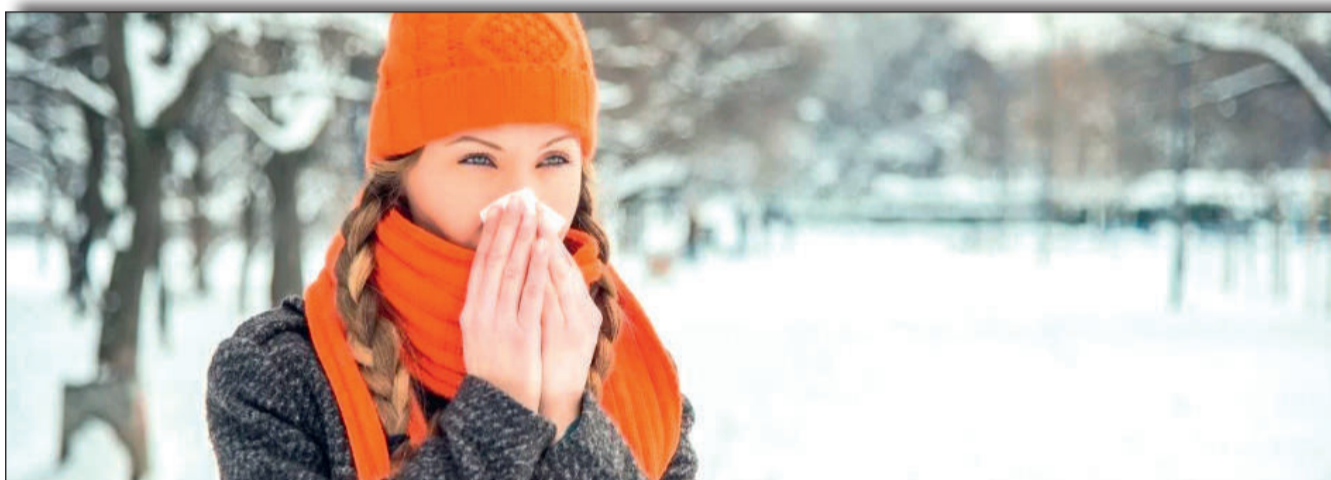
Dacă e iarnă, e gripă!

Gripa este o afecțiune respiratorie foarte contagioasă, cauzată de infecția cu un virus gripal. Se manifestă atât prin simptome respiratorii, cât și prin afectarea altor organe. Vârsta este un factor important de risc, iar copiii sub 5 ani și vârstnicii pot dezvolta forme severe de boală. Persoanele cu boli cronice, obezitate sau imunosupresie sunt afectate mai frecvent de gripă. Femeile însărcinate au un risc crescut de a dezvolta complicații, inclusiv avort spontan.

Perioada în care virusul gripal se transmite cel mai frecvent este sezonul rece. Astfel, frecventarea colectivităților în această perioadă reprezintă un risc important pentru transmiterea virusului. Gripa se transmite pe cale aerogenă, prin strănut, tuse sau contact cu secreții (salivă).

Perioada de incubație a gripei este cuprinsă între una și patru zile. O persoană infectată poate transmite virusul cu aproximativ o zi înainte de apariția primelor semne de boală. Adulții sunt contagioși, în medie, timp de 5-7 zile, iar copiii chiar mai mult. Majoritatea simptomelor durează aproximativ o săptămână, însă tusea poate persista mai mult timp, chiar și 2-3 săptămâni.

Gripa se poate manifesta la debut prin febră (creșterea temperaturii corporale peste 38°C), cefalee și mialgii (dureri musculare). Simptomele respiratorii care pot apărea sunt: rinoree apoasă, congestie nazală, durere în gât, tuse, pierderea vocii, pierderea mirosului, strănut sau dificultăți de respirație. Starea de oboseală, durerile articulare, transpirațiile nocturne, greața, vărsăturile sau diareea pot apărea încă de la debutul bolii.

La copii, în special în intervalul de vârstă 2-5 ani, din cauza creșterii bruște a temperaturii, pot apărea convulsii febrile. Bolnavii pot dezvolta complicații pulmonare (pneumonie, bronșită) sau insuficiență respiratorie acută, care se manifestă prin dificultăți de respirație, folosirea musculaturii accesorii pentru susținerea efortului respirator (tiraj intercostal, subcostal, supraclavicular) și balans toraco-abdominal (folosirea mușchilor intercostali și a abdomenului pentru a crește amplitudinea respiratorie).

Alte complicații întâlnite sunt: laringite, traheite, infecții ale urechii medii sau interne, apariția sindromului Reye, a sindromului hemolitic-uremic, sinuzite, precum și encefalită și miocardită.

Diagnosticul de gripă se pune pe baza teste-

lor rapide (cu rezultat rapid) sau a testării RT-PCR, care are o acuratețe crescută.

Tratamentul specific în infecția gripală este cel antiviral. Acesta se recomandă de către medic atât în scop curativ, pentru tratarea infecției, cât și profilactic, pentru prevenție, în cazul persoanelor care au avut contact cu bolnavi de gripă. La copii, dozele sunt adaptate în funcție de greutate, iar durata tratamentului este de 5 zile. Antibioticele nu tratează gripa, dar pot fi recomandate dacă, pe parcursul infecției virale, manifestările respiratorii se agravează sau dacă investigațiile paraclinice sugerează o suprainfecție bacteriană. Se recomandă odihnă și hidratare pentru o recuperare rapidă. Dacă, în cazul copiilor de vârstă mică, nu este posibilă hidratarea pe cale orală, se recomandă internarea în spital pentru tratament corespunzător.

Măsuri simple de protecție pentru prevenirea infecției cu virusul gripal includ: evitarea contactului cu persoanele care prezintă semne de infecție respiratorie; evitarea, pe cât posibil, a zonelor foarte aglomerate în timpul sezonului gripal; o bună igienă a mâinilor cu apă și săpun; respectarea unui regim alimentar bazat pe alimente bogate în vitamine și minerale, pentru fortificarea sistemului imunitar; vaccinarea antigripală anuală, în special în cazul persoanelor cu risc crescut de îmbolnăvire.

➤ *Medic primar pediatru, Alexandra STOICOIU*

Istorie
locală

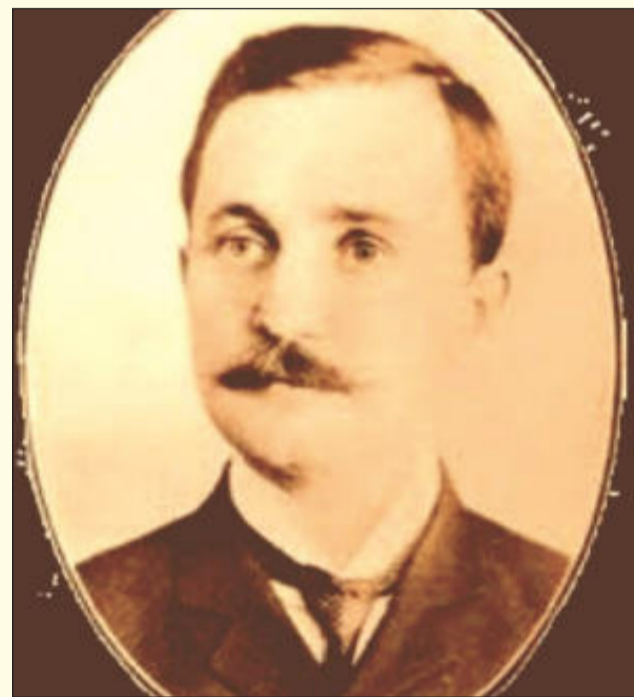
FAMILIA ȘI URMAȘII LUI DUMITRU BREZULESCU

Deoarece în spațiul public circulă anumite informații false sau incomplete privind originea și familia lui Dumitru Brezulescu, am decis să aduc la cunoștința publicului date concrete privind părinții, surorile și urmașii marelui novăcean, bazate pe acte de stare civilă păstrate la Arhivele Naționale Gorj. Astfel, la 19 februarie 1842 a avut loc căsătoria dintre Ion sîn Dincă Breazu din Hirișești cu Constandina sîn Maria lui Ioaniță din Novaci Străini. Cununia a fost oficiată de popa Dumitru la biserica cu hramul „Sf. Voievozi” din Hirișești, iar naș a fost Dumitru Brânzană (1). Cei doi tineri care și-au unit destinele atunci erau bunicii paterni ai lui Dumitru Brezulescu, iar bunicul său apare în documente și sub numele de Nae/Naiță Breazu. Peste doi ani, la 10 iulie 1844, cei doi miri devin părinții unui băiat, care primește la botez numele de Dumitru, după nașul său Dumitru Brânzan (2). Acesta este tatăl lui Dumitru Brezulescu, viitor învățător și primar al comunei Novaci. Nu cunoaștem data decesului bunicii, dar în octombrie 1867 aceștia nu mai erau în viață, conform actului de căsătorie nr. 7 emis atunci de Primăria Novaci. La acea dată, fiul lor, Dumitru Nae Breazu (23 ani), s-a căsătorit cu Ilinca Anișescu (15 ani), fiica lui Ghiță și Ilinca din Ciocadia (3). Cei doi nu au avut copii, iar la 30 septembrie 1875 Ilinca Brezulescu a decedat prematur (4). Soțul ei nu a rămas văduv mult timp, căsătorindu-se a doua oară cu Ioana, fiica lui Constantin Smărăndoiu, unul din cei mai bogați oameni din Aniniși (5). Acesta îi constituie dotă fiicei sale la 11 noiembrie 1875, în vederea căsătoriei cu Dumitru Breazu/Brezulescu, 26 articole de avere. Anul următor, el îi vinde ginerelui său treizeci de bucăți de pământ situate în satul Aniniși.

Constantin Smărăndoiu a decedat la 23 martie 1883, în casa ginerelui său din Novaci, în vârstă de 78 de ani (6). Primul copil al lui Dumitru și Ioana Brezulescu a fost o fată, Maria, născută la 29 aprilie 1877 (7). La 18 septembrie 1879 s-a născut unicul băiat al cuplului, Dumitru Brezulescu, în casa părinților săi, Dumitru (37 ani) și Ioana (21 ani), martori fiind Năstasie Gebanu și Toma Ciungu, ambii vecini cu părinții pruncului (8). Ultimul lor copil a fost tot o fată, Elisabeta, născută în luna ianuarie 1882. Din păcate, actul de naștere nu precizează ziua când a avut loc fericitul eveniment (9). Tragedia a lovit familia Brezulescu la 25 mai 1884, prin moartea subită a lui Dumitru Brezulescu, care îndeplinea atunci și funcția de primar al comunei Novaci (10). Atât tatăl, cât și fiul, au murit în floarea vârstei, în plină putere creatoare, iar moartea lor a fost o grea lovitură pentru Novaci, ambii fiind adevărați stâlpi ai comunității. Primul a fost învățător și primar al comunei, iar fiul său a fost fondator și conducător al Băncii Populare „Gilortul”, iar mai târziu deputat de Gorj. După decesul tatălui s-a instituit o tutelă care să administreze averea copiilor minori, până când aceștia deveneau majori. Primul tutore a fost preotul Radu Perescu, iar din 1890 Ion Gh. Preoteșescu (11). Văduva lui

Brezulescu s-a recăsătorit la 21 aprilie 1885 cu Gheorghe Pilea din Novaci, dar mariajul nu a fost unul fericit, terminându-se prin sentința de divorț nr. 10 din 20 ianuarie 1900, pronunțată de Tribunalul Gorj (12). În realitate, Gh. Pilea părăsise domiciliul conjugal cu treisprezece ani în urmă și trăia deja cu altă femeie. Așa se explică faptul că, la 10 mai 1895, Ioana D. Brezulescu a născut o fiică, care a primit tot numele de Ioana, iar în actul de naștere apare cu tată necunoscut (13). În data de 10 septembrie 1902, Ioana D. Brezulescu, în vârstă de 42 de ani, a decedat la domiciliul său din satul Novaci Români (14). Fiul ei, Dumitru Brezulescu, s-a căsătorit la 20 octombrie 1911 cu Lucia Florica Burcă, fiica lui Gheorghe și Maria Burcă, născută în 1893 la București (15). Prin această căsătorie el a devenit cumnat cu Nicolae Titulescu, viitorul ministru de externe al României, care era căsătorit cu Ecaterina, sora Luciei Burcă. În ziua de 19 octombrie 1915 s-a născut unicul copil al cuplului, Maria Ivona, dar fericirea familială a luat sfârșit în 1916, anul morții lui Dumitru Brezulescu. După decesul soțului, Lucia Brezulescu a vândut Băncii Populare „Gilortul” casa pe care Dumitru Brezulescu o ridicase, dar nu a mai avut timp s-o termine. Banca a donat imobilul Ministerului Sănătății pentru înființarea unui spital în Novaci. Astăzi, în casa lui Brezulescu își are sediul Primăria orașului Novaci. După ce a vândut proprietățile defunctului soț, Lucia Burcă s-a reîntors la București, iar la 17 iunie 1922 s-a recăsătorit cu Victor Pușcariu. Prin hotărârea de despărțenie nr. 109 din 24 aprilie 1934, Tribunalul Ilfov a declarat desfăcută cea de-a doua căsătorie a Luciei Brezulescu. Fiica lui Dumitru Brezulescu, Maria Ivona (16), s-a căsătorit în data de 11 iulie 1936 la Primăria Sectorului I (Galben) din București, cu inginerul Popescu Dan Gheorghe (32 ani), fiul lui Gheorghe și Constanța, ambii decedați (18). Această căsătorie a fost de scurtă durată, cei doi separându-se prin sentința Tribunalului Ilfov nr. 272 din 1 iulie 1937, urmată de Decizia Curții de Apel București, nr. 86 din 16 noiembrie 1937 (19). Anul următor, la 1 iunie 1938, Maria Ivona Brezulescu s-a recăsătorit cu tânărul George Antoniadă, născut la 22 aprilie 1914 în București, fiul cunoscutului diplomat, scriitor și filozof, Constantin Antoniadă (1880-1954) (20). După 1989, Gheorghe Antoniadă a îndeplinit funcția de șef al „Casei Maiestății Sale Regelui Mihai I”, până la moartea sa, de la 25 noiembrie 1999. În această calitate, el a coordonat activitățile administrative-protocolare legate de Casa Regală a României și l-a reprezentat pe Regele Mihai I în relațiile cu instituțiile statului și societatea civilă.

Soția lui Dumitru Brezulescu, Lucia Florica Brezulescu, a decedat la 18 ianuarie 1953 la București (17). Fiica lor, Maria Ivona, a avut un singur copil, Vlad Nicolae George Antoniadă, născut la 17 decembrie 1946 în Cannes, Franța. Până la decesul ei din 11 ianuarie 2003, în Madrid, Maria Yvonne a purtat cu mândrie numele de Brezulescu alături de cel al soțului, Antoniadă. Nepotul lui Brezulescu trăiește în prezent Geneva - Elveția - și are, la rândul său, trei băieți: Alexis Vlad, născut la 28 ianuarie

1997, Constantin Vlad, născut la 12 mai 2000 și Stanislav Vlad, născut la 12 iunie 2003, toți trei cetățeni români (21). Domnul Vlad Antoniadă a moștenit generozitatea și altruismul ilustrului său bunic, Dumitru Brezulescu, donând de-a lungul timpului sume importante de bani către elevii Școlii Gimnaziale și Liceului din Novaci, sub formă de cadouri de Crăciun, burse școlare și premii la concursuri școlare. De asemenea, a donat drepturile bănești de la Obștea „Banca Gilortul” pentru achiziționarea de aparatură medicală Spitalului din Novaci, mobilier grădiniței, cărți Școlii Gimnaziale și costume populare Ansamblului Folcloric „Nedeia”.

✉ **Cristian GRECOIU**

NOTE:

- 1 Ciocan Petrișor, Comuna Novaci. Stare Civilă. 1832-1915, Craiova, Ed. Arves, 2020, pag. 69-70.
- 2 Ibidem, pag. 92.
- 3 Serviciul Jud. Gorj al Arhivelor Naționale Gorj, Colecția Registre de Stare Civilă comuna Novaci, registrul 132/1867, fila 40.
- 4 Idem, registrul 143/1875, fila 59.
- 5 S.J.A.N. Gorj, Fond Judecătoria Rurală Novaci, dosar 64/1921-1948, fila 236.
- 6 S.J.A.N. Gorj, Colecția Registre de Stare Civilă comuna Novaci, registrul 159/1883, fila 59.
- 7 Idem, registrul 150/1877, fila 11.
- 8 Idem, registrul 147/1876-1881, fila 91.
- 9 Idem, registrul 155/1882, fila 2.
- 10 Idem, registrul 160/1884, fila 47.
- 11 S.J.A.N. Gorj, Fond Judecătoria Rurală Novaci, dosar 64/1921-1948, fila 237.
- 12 S.J.A.N. Gorj, Colecția Registre de Stare Civilă comuna Novaci, registrul 170/1895-1924, filele 57-59.
- 13 Idem, registrul 168/1895-1910, fila 16.
- 14 Idem, registrul 173/1895-1913, fila 76.
- 15 Idem, registrul 2/1911-1915, fila 9.
- 16 Idem, registrul 4/1911-1915, fila 172
- 17 S.J.A.N. Gorj, Fond Tribunalul Gorj, dosarul 40/1932-1939, fila 247
- 18 Ibidem, fila 303.
- 19 S.J.A.N. Gorj, Colecția Registre de Stare Civilă comuna Novaci, registrul 4/1911-1915, fila 172.
- 20 S.J.A.N. Gorj, Fond Tribunalul Gorj, dosarul 40/1932-1939, fila 354
- 21 Mulțumesc domnului Gheorghe Fârlan, președintele Obștii „Banca Gilortul”, pentru amabilitatea cu care mi-a oferit aceste informații

Taverna Olteanului – refugiu de poveste pe Transalpina

Așezată într-un cadru natural spectaculos, în stațiunea montană Râncea, pe celebra șosea Transalpina, Taverna Olteanului este locul unde liniștea muntelui se împletește armonios cu rafinamentul și ospitalitatea autentică. Aerul curat, priveliștile ample asupra Munților Parâng și sentimentul de evadare din cotidian transformă fiecare sejur într-o experiență memorabilă.

Construită cu atenție la detalii și respect pentru confort, pensiunea își întâmpină oaspeții cu un ambient cald și elegant. Cele 21 de camere duble și cele 3 apartamente sunt amenajate cu bun gust, gândite să ofere relaxare deplină și intimitate, satisfăcând chiar și cele mai rafinate gusturi.

Un punct de atracție aparte îl reprezintă restaurantul Taverna Olteanului, un spațiu cu un decor feeric, care invită la visare și răsfăț culinar. Bucătăria, apreciată pentru preparatele sale cu specific vânătoresc, este o adevărată declarație de pasiune pentru gustul autentic și prezentarea rafinată.

Situată la 1.600 de metri altitudine, Râncea este o stațiune în plină dezvoltare, ideală atât pentru iubitorii sporturilor de iarnă, cât și pentru cei care caută drumeții, aer curat și peisaje alpine impresionante. Cu acces facil dinspre Novaci și pârtii de schi dotate cu teleski, zona completează perfect experiența oferită de Taverna Olteanului.

Taverna Olteanului nu este doar un loc de cazare, ci o destinație în sine – un colț de liniște, gust și eleganță, unde muntele devine gazdă, iar timpul pare să curgă mai frumos.

Prof. Delia POPA

CABANA TERRA – locul unde Parângul a adoptat un craiovean

Sunt locuri care nu te cheamă cu voce tare, dar care, odată ajuns acolo, nu-ți mai dau drumul. Râncea este unul dintre ele. Iar Cabana Terra nu este doar o pensiune, ci o poveste trăită, născută dintr-o dragoste autentică pentru munte, liniște și oameni.

În spatele acestui loc se află un craiovean cu glas de crainic, obișnuit cândva cu ritmul alert al orașului, cu aglomerația și zgomotul cotidian. Muntele Parâng l-a „înfiat” încetul cu încetul. Fascinat de frumusețile locului, de aerul curat și de priveliștile care îți taie respirația, a ales să lase orașul în urmă și să-și mute viața în stațiunea Râncea, acolo unde timpul pare să curgă altfel. Așa a luat naștere Terra Râncea, o cabană primitoare, gândită ca un refugiu pentru iubitorii de munte, familii, schiori sau simpli călători aflați în căutarea liniștii.

Confort, ospitalitate și priveliști la prima linie a pârtiei

Cabana dispune de 16 camere,

amenajate cu grijă pentru confortul oaspeților. Fiecare cameră este dotată cu zonă de relaxare, TV cu ecran plat și canale prin cablu, baie privată cu duș și papuci, lenjerie de pat și prosoape, iar WiFi-ul gratuit este disponibil în întreaga proprietate.

Terra Râncea pune la dispoziție camere de familie, iar în perioada de vară, cei mici se pot bucura de un loc de joacă special amenajat. Există un lounge comun, un bar, o terasă cu priveliște spre munte și, un mare avantaj pentru pasionații sporturilor de iarnă, acces direct la pârtiile de schi.

Recepția este deschisă non-stop, iar rezervările pentru cazare se fac în prealabil, cu achitarea unui avans, pentru a asigura o experiență bine organizată și lipsită de griji.

Restaurantul Terra – gustul care te face să revii

Restaurantul Cabanei Terra este deschis atât turiștilor cazați, cât și celor

care ajung în Râncea pentru o zi la munte și vor să se încălzească cu o cană de ceai fierbinte sau cu o ciorbă „ca la mama acasă”. Meniul este variat, bazat pe produse proaspete, atent alese, iar atmosfera este una caldă, familiară.

Oaspeții pot savura mic dejun à la carte, dar și prânz și cină, într-un cadru relaxant, unde gustul autentic românesc este la el acasă.

O echipă care a crescut odată cu cabana

Un detaliu care face diferența și care se simte din primele momente este echipa Cabanei Terra. Încă din momentul inaugurării, aceiași oameni au rămas alături de acest loc, construindu-l zi de zi cu dedicare și suflet. Nu este doar un colectiv de angajați, ci o adevărată familie, unită de respect, pasiune și dorința sinceră de a oferi oaspeților o experiență autentică.

Fiecare zâmbet, fiecare recomandare și fiecare farfurie servită poartă amprenta unor oameni care lucrează cu drag, în echipă, iar acest lucru se simte în atmosfera caldă și prietenoasă a cabanei.

Pentru iubitorii sporturilor de iarnă și nu numai

Zona Râncea este extrem de populară printre amatorii de schi, iar Cabana Terra vine în sprijinul acestora cu servicii de închiriere de echipament de schi, dar și închirieri atv-uri, pentru cei care vor să exploreze împrejurimile Parângului.

Mai mult decât o cabană – o alegere de viață

Cabana Terra nu este despre lux ostentativ, ci despre stare de bine, căldură și echilibru. Este locul unde diminețile încep cu muntele la fereastră și serile se termină în liniște, cu sentimentul că ai ales exact unde trebuia să fii.

Poate tocmai de aceea, cei care ajung aici, revin! Pentru că Terra Râncea nu este doar o destinație, ci dovada că, uneori, muntele știe să adopte oamenii potriviți.

Prof. Delia POPA